

Dosarul nr. 3-331/19
2-19195555-02-3-10122019

OPINIE SEPARATĂ

În conformitate cu prevederile art. art. 37, 192 alin. (1) și 195 din Codul administrativ și art. 48 alin. (2) din Codul de procedură civilă, judecătorul care nu este de acord cu hotărârea majorității semnează hotărârea, dar este în drept să expună în scris opinie separată, care se înmânează președintelui ședinței și se anexează la dosar.

Respectiv, formulez opinia separată în cauză, asupra hotărârii Completului specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2022, adoptată în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de ***** împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț -Procuratura Generală privind anularea actelor administrative.

Expunerile litigioase și aspectele de drept și de fapt formulate de reclamant în acțiunea în contencios administrativ promovată în instanță;

La 10 decembrie 2019, ***** a sesizat Curtea de Apel Chișinău cu acțiunea în contencios administrativ, înaintată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii privind contestarea actelor administrative.

Argumentele de fapt și de drept prezentate de reclamantul *****, pot fi rezumate după cum urmează.

1. La 10 decembrie 2019, a fost convocată ilegal ședința în plen a Consiliului Superior al Magistraturii în care s-a emis actul administrativ individual ilegal defavorabil, și anume hotărârea privind atragerea la răspundere penală și eliberarea acordului pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală - de perchiziție, de aducere silită, de reținere și de arestare în privința judecătorului Curții Supreme de Justiție, dl *****.

2. La fel, s-a dispus suspendarea din funcția de judecător și din vicepreședinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ***** până la rămânerea definitivă a hotărârii pe cauza respectivă.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii a fost pronunțată în lipsa reclamantului, în ședința ilegală publică fixată pentru ora 9.00, 10 decembrie 2019, fapt notoriu conform art. 22 alin. (2) Codul administrativ.

4. Reclamantul a mai menționat, că la ședința Adunării Generale Extraordinare a Judecătorilor din 27 septembrie 2019, este cunoscut faptul că au fost revocați din funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii

judecătorii, Gafton Luiza, Musteață Dorel, Cernat Nina, Anatol Galben, Moraru Petru și Micu Victor. În aceste condiții atât convocarea cât și ședința Consiliului Superior al Magistraturii din 10 decembrie 2019, în opinia reclamantului a fost ilegală, dat fiind faptul, că a fost convocată/desfașurată de către foștii membri ai Consiliului Superior al Magistraturii revocați de Adunarea Generală Extraordinară a Judecătorilor la data de 27 septembrie 2019. În opinia reclamantului, acești membri, ilegal și-au atribuit funcția oficială de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, precum și competențele ce caracterizează statutul juridic al acestora.

A invocat, că prin acțiunile ”foștilor membri” ai Consiliului Superior al Magistraturii, Moraru Petru, Luiza Gafton, Cernat Nina, Micu, Anatol Galben, și Musteață Dorel s-a uzurpat funcția de membru al CSM, din următoarele motive de drept. Prin acțiunile acestor judecători revocați din funcția de membri ai Consiliului, nu numai că se încalcă dreptul la autoadministrare judecătorească, dar s-a încălcat dreptul la independență, inviolabilitate, libertate și inamovibilitate a judecătorului, Curții Supreme de Justiție, dl Stemioală Oleg.

5. A susținut, că hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii contravine flagrant prevederilor art. 116 alin. (1) - (6) din Constituție care stabilesc expres că judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii. Președinții și vicepreședinții instanțelor judecătorești sunt numiți în funcție de Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, pe un termen de 4 ani. Președintele, vicepreședinții și judecătorii Curții Supreme de Justiție sunt numiți în funcție de Parlament la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Ei trebuie să aibă o vechime în funcția de judecător de cel puțin 10 ani. Sancționarea judecătorilor se face în conformitate cu legea.

În același sens, a menționat și reglementările art. 14 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului - judecătorii au dreptul să beneficieze de drepturile și libertățile consacrate de Constituția și legislația Republicii Moldova.

Suplimentar la cele invocate, menționa că, art. 67 alin. (2) - (3) din Codul administrativ prevede că autoritățile publice au obligația să asigure condițiile pentru participarea persoanelor interesate la ședințele organelor colegiale, cu respectarea următoarelor reguli: a) anunțul privind ședința publică se afișează la sediul autorității publice, se publică pe pagina web oficială a acesteia și se transmite instituțiilor mass-media, cu cel puțin 5 zile înainte de desfășurarea ședinței; b) anunțul privind ședința publică trebuie adus la cunoștința cetățenilor și a asociațiilor legal constituite care au prezentat în scris sugestii și propuneri, cu valoare de recomandare, referitoare la unul dintre domeniile de interes public ce urmează să fie abordat în ședința publică; c) anunțul va conține data, ora și locul de desfășurare a ședinței publice, precum și ordinea de zi. (3) Difuzarea anunțului și

invitarea specială a unor persoane la ședința publică se fac de către subdiviziunea responsabilă de relațiile cu publicul.

Art. 133 alin. (1) - (1) din Codul administrativ prevede că cvorumul reprezintă numărul minim necesar de membri prevăzut de lege pentru întrunirea valabilă a unui organ colegial sau emiterea unui act administrativ individual. Organul colegial acționează legal dacă sânt prezenți jumătate plus unul din membrii săi, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel.

Conform art. 136 alin. (1) - (3) Codul administrativ calculul cvorumului și al majorității se face prin jumătate plus unu cu aproximare în minus, dacă este cazul (ex.: 4 din 7; 14 din 27). La calculul cvorumului și al majorității necesare nu se iau în considerare membrii organului colegial obligați prin lege să se abțină de la vot. Cvorumul și majoritatea se calculează la fiecare procedură de vot din cadrul ședinței organului colegial.

6. Specifica că, art. 5 din Codul administrativ prevede expres că, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea. Conform art. 15 alin. (1) - (2) Codul administrativ operațiunile administrative sânt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care nu produc ca atare efecte juridice. Operațiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terț. Conform art. 20 din Codul administrativ dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

7. Conform art. 94 alin. (1) Codul administrativ înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Hotărârea CSM este ilegală din motivul că contravine art. 22 Codul administrativ, care obligă autoritățile publice să cerceteze starea de fapt din oficiu, fapt, care cu desăvârșire nu a fost îndeplinit.

La 4 februarie 2020, ***** a depus cererea privind completarea temeiului legal al acțiunii, susține că conform art. 94 alin. (1) din Codul administrativ înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele

relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Astfel, reclamantul nu a fost citat și nici audiat în privința faptelor imputate.

În sensul enunțat, art. 118 alin. (1) din Codul administrativ prevede că, motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

În hotărârea contestată contrar principiului prezumției nevinovăției s-a făcut constatarea vinovăției, astfel, fiind indicat „...pentru săvârșirea infracțiunii”, astfel că, nu se operează cu noțiunea de bănuială rezonabilă, dar se face o constatare de vinovăție.

Consideră că hotărârea contestată contravine și art. 29 Codul administrativ, care prevede că, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit. Dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercițarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Conform art. 137 alin. (1) Codul administrativ în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Conform art. 23 alin. (2) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Magistraturii examinează propunerea Procurorului General sau a prim-adjunctului, iar în lipsa acestuia - a adjunctului desemnat prin ordinul emis de Procurorul General doar sub aspectul respectării condițiilor sau a circumstanțelor prevăzute de Codul de procedură penală pentru dispunerea pornirii urmăririi penale, reținerii, aducerii silite, arestării sau percheziției judecătorului, fără a-și aroga atribuțiile unei instanțe judecătorești.

În aceste condiții, ***** a solicitat anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la sesizarea Procuraturii Generale, referitor la eliberarea acordului pentru efectuarea unor acțiuni de urmărire penală în privința judecătorului Curții Supreme de Justiție, ***** nr. 396/31 din 10 decembrie 2019 și a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la examinarea în ședință închisă a sesizării Procuraturii Generale, referitor la eliberarea acordului pentru efectuarea unor acțiuni de urmărire penală în privința judecătorului Curții Supreme de Justiție, ***** nr. 396/31 din 10 decembrie 2019.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 7 aprilie 2021, cu majoritate de voturi, acțiunea în contencios administrativ depusă de *** împotriva Consiliului Superior al Magistraturii privind anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la sesizarea Procuraturii Generale, referitor la eliberarea acordului pentru efectuarea unor acțiuni de urmărire penală în privința judecătorului Curții Supreme de Justiție, ***** nr. 396/31 din 10 decembrie 2019 și a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la examinarea în ședință închisă a sesizării Procuraturii Generale, referitor la eliberarea acordului pentru efectuarea unor acțiuni de urmărire penală în privința judecătorului Curții Supreme de Justiție, ***** nr. 396/31 din 10 decembrie 2019, s-a respins ca fiind neîntemeiată.**

În temeiul art. 48 alin. (2) Codul de procedură civilă, subsemnata Angela Bostan, cu respect am semnat hotărârea adoptată, însă nu sunt de acord cu soluția pronunțată prin votul majorității membrilor completului de judecată, în rezultatul examinării acțiunii în contencios administrativ, motiv pentru care îmi expun în scris prezenta opinie separată, pentru următoarele considerente.

Astfel, prin înscrisurile cauzei se confirmă că, prin ordonanța Procurorului general interimar al Republicii Moldova din 21 octombrie 2019, s-a dispus pornirea urmăririi penale pe faptul spălării de bani, adică convertirea și transferul bunurilor în proporții deosebit de mari, de către persoane care știu că acestea constituie venituri ilicite, în scopul de a tăinui și deghiza originea ilicită a bunurilor, de a ajuta persoane, implicate în comiterea infracțiunii principale de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni, precum și dobândirea, deținerea și utilizarea bunurilor de către o persoană care știe că acestea constituie venituri ilicite, participând la asociere/înțelegere prin acordarea de asistență, ajutor și sfaturi, infracțiune prevăzută de art. 243 alin. (3) lit. b) Codul Penal.

Prin ordonanța Procurorului general interimar al Republicii Moldova din 14 noiembrie 2019, în privința lui Sternioală Oleg s-a dispus pornirea urmăririi penale pe faptul îmbogățirii ilicite pe semnele deținerea de către o persoană cu funcție de demnitate publică personal precum și prin intermediul unor terți, a bunurilor valoarea cărora depășește substanțial mijloacele dobândite, constatându-se în baza probelor, că acestea nu aveau cum să fie obținute licit, infracțiunea prevăzută de art. 330² alin. (2) Codul Penal.

La 18 noiembrie 2019, Procurorul general interimar a înaintat Consiliului Superior al Magistraturii sesizare privind eliberarea acordului la reținere, aducere silită, percheziție și arestare a judecătorului Curții Supreme de Justiție, *****.

Sesizarea Procurorului general interimar cu privire la eliberarea acordului la reținere, aducere silită, percheziție și arestare a judecătorului Curții Supreme de

Justiție, *****, a fost inclusă pe ordinea de zi a ședinței Consiliului Superior al Magistraturii din 10 decembrie 2019.

Potrivit extrasului din procesul-verbal al ședinței ordinare a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 31 din 10 decembrie 2019, se confirmă că, la ședință au participat 9 membri.

După aprobarea ordinii de zi, președintele ședinței Consiliului Superior al Magistraturii a propus examinarea în ședință închisă a chestiunii nr. 1 cu privire la sesizarea Procurorului general interimar, Dumitru Robu, referitor la eliberarea acordului la reținere, aducere silită, percheziție și arestare a unui judecător.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 395/31 din 10 decembrie 2019, s-a hotărât examinarea în ședință închisă a sesizării Procurorului general interimar, Dumitru Robu, referitor la eliberarea acordului la reținere, aducere silită, percheziție și arestare a unui judecător.

Urmare a examinării sesizării respective, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 396/31 din 10 decembrie 2019, s-a admis parțial sesizarea Procurorului general interimar, Dumitru Robu referitor la eliberarea acordului pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală – de reținere, de aducere silită, percheziție și de arestare în privința judecătorului Curții Supreme de Justiție, *****. S-a eliberat acordul pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală – de percheziție și de aducere silită în privința judecătorului Curții Supreme de Justiție, *****, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 330² alin. (2) Codul Penal; s-a suspendat din funcția de judecător și din funcția de vicepreședinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ***** până la rămânerea definitivă a hotărârii pe cauza respectivă.

Nefiind de acord cu hotărârile emise de Consiliul Superior al Magistraturii la 10 decembrie 2019, ***** a promovat în instanța de contencios administrativ o acțiune prin care a solicitat hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la sesizarea Procuraturii Generale, referitor la eliberarea acordului pentru efectuarea unor acțiuni de urmărire penală în privința judecătorului Curții Supreme de Justiție, ***** nr. 396/31 din 10 decembrie 2019 și a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la examinarea în ședință închisă a sesizării Procuraturii Generale, referitor la eliberarea acordului pentru efectuarea unor acțiuni de urmărire penală în privința judecătorului Curții Supreme de Justiție, ***** nr. 396/31 din 10 decembrie 2019.

În conformitate cu prevederile art. 116 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, judecătorii instanțelor judecătorești sânt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

Potrivit art. 14 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii au dreptul să beneficieze de drepturile și libertățile consacrate de Constituția și legislația Republicii Moldova.

Una din garanțiile independenței judecătorului conform art. 17 lit. c) Legea cu privire la statutul judecătorului, este asigurată prin declararea inviolabilității lui. Personalitatea judecătorului este inviolabilă. Inviolabilitatea judecătorului se extinde asupra locuinței și localului lui de serviciu, vehiculelor și mijloacelor de telecomunicație folosite de el, asupra corespondenței, bunurilor și documentelor lui personale.

Conform art. 19 alin. (4) – (5) din Legea cu privire la statutul judecătorului, urmărirea penală împotriva judecătorului poate fi pornită doar de către Procurorul General sau prim-adjunctul, iar în lipsa acestuia de către un adjunct în temeiul ordinului emis de Procurorul General, cu acordul Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile Codului de procedură penală. În cazul săvârșirii de către judecător a infracțiunilor specificate la art.243, 324, 326 și 330² ale Codului penal al Republicii Moldova, precum și în cazul infracțiunilor flagrante, acordul Consiliului Superior al Magistraturii pentru pornirea urmăririi penale nu este necesar. Hotărârile prin care Consiliul Superior al Magistraturii își expune acordul sau dezacordul pentru pornirea urmăririi penale în condițiile alin.(4) trebuie să fie motivate și se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Magistraturii, cu anonimizarea datelor cu privire la identitatea judecătorului. Judecătorul nu poate fi reținut, supus aducerii silite, arestat, percheziționat fără acordul Consiliului Superior al Magistraturii. Toate acțiunile procesuale în privința judecătorului, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, pot fi efectuate numai după emiterea ordonanței de pornire a urmăririi penale, cu respectarea garanțiilor instituite de normele constituționale și actele internaționale. Acordul Consiliului Superior al Magistraturii nu este necesar în caz de infracțiune flagrantă.

Conform art. 23 alin. (1) – (2) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, propunerea Procurorului General sau a prim-adjunctului, iar în lipsa acestuia – a adjunctului desemnat prin ordinul Procurorului General de pornire a urmăririi penale, de reținere, de aducere silită, de arestare sau de percheziție a judecătorului se examinează de către Consiliul Superior al Magistraturii imediat, dar nu mai târziu de 5 zile lucrătoare. Consiliul Superior al Magistraturii examinează propunerea Procurorului General sau a prim-adjunctului, iar în lipsa acestuia – a adjunctului desemnat prin ordinul emis de Procurorul General doar sub aspectul respectării condițiilor sau a circumstanțelor prevăzute de Codul de procedură penală pentru dispunerea pornirii urmăririi penale, reținerii, aducerii silite, arestării sau percheziției judecătorului, fără a-și aroga atribuțiile unei instanțe judecătorești.

Astfel, se deduce că, actul administrativ individual defavorabil prin care Consiliul Superior al Magistraturii î-și oferă acordul pentru efectuarea și aplicare a măsurilor de reținere, de aducere silită, de arestare sau de percheziție a

judecătorului constituie o ingerință în drepturile judecătorului, în special în garanția inviolabilității acestuia.

Prin urmare, hotărârile prin care Consiliul Superior al Magistraturii își expune acordul pentru pornirea urmăririi și efectuarea acțiunilor și aplicare a măsurilor de reținere, de aducere silită, de arestare sau de percheziție a judecătorului trebuie să fie motivate, iar în cazul în care este înaintat demers cu privire la eliberarea acordului pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală, Consiliul Superior al Magistraturii urmează să respecte cu strictețe dispozițiile Codului administrativ.

Se atestă, că urmare înaintării demersului Procurorului general interimar cu privire la eliberarea acordului la efectuarea acțiunilor de urmărire penală în privința judecătorului *****, Consiliul Superior al Magistraturii a inițiat o procedură administrativă, care urma a fi desfășurată cu respectarea dispozițiilor Codului administrativ.

În sensul art. 68 Codul administrativ, autoritățile publice sînt obligate să asigure: a) buna organizare și desfășurare a procedurii administrative; b) primirea, înregistrarea și soluționarea petițiilor înaintate, precum și legalitatea deciziilor și comunicarea lor în termen legal; c) aplicarea dispozițiilor privind transparența administrației și accesul la informațiile publice.

Conform art. 69 Codul administrativ, procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră inițiată din momentul depunerii cererii.

Potrivit art. 70 alin. (2) Codul administrativ, dacă inițiază o procedură administrativă la cerere și la procedură participă și alte persoane, autoritatea publică îi informează în scris, în decursul unui termen rezonabil, despre procedura inițiată.

Conform art. 94 Codul administrativ, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.

Din sensul normelor legale citate mai sus, urmează că, în cazul inițierii unei proceduri administrative, în baza cererii / demersului, autoritatea publică are obligația de a informa participanții la procedura administrativă, despre procedura inițiată.

În condițiile speței, se reține că Consiliul Superior al Magistraturii nu l-a notificat pe participantul la procedura administrativă – *****, despre demersul înaintat de Procurorul general interimar, precum și nu l-a notificat nici despre procedura administrativă intentată în baza acestui demers.

Într-o altă ordine de idei, menționez că legiuitorul național a statuat în mod expres și imperativ, că înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant, acesta are dreptul de a fi audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru acte ce urmează a fi emis.

Aceeași regulă este instituită și de norma art. 15 alin. (4) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, care stabilește că, la ședințele Consiliului Superior al Magistraturii se citează în mod obligatoriu persoanele a căror problemă se examinează.

La caz, actele dosarului administrativ atestă că, ședința Consiliului Superior al Magistraturii din 10 decembrie 2019, s-a desfășurat în lipsa lui *****, la materialele dosarului administrativ nu se regăsește confirmarea faptului că ulimul ar fi fost informat în modul prevăzut de lege despre data, locul și ora ședinței Consiliului, la care urma a fi pus în discuție demersul Procurorului general interimar.

Această circumstanță apreciată izolat deja afectează legalitatea desfășurării procedurii administrative, fiind în contradicție cu reglementările art. 28 alin. (1) din Codul administrativ, care prevede că, procedura administrativă se realizează într-un mod simplu, adecvat, rapid, eficient și corespunzător scopului, cât și contrar prevederilor art. 32 din Codul administrativ, care statuiază că procedura administrativă se structurează astfel încât participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuția unui participant, acestuia i se comunică neîntârziat, într-un limbaj clar și ușor de înțeles, acțiunile care trebuie întreprinse. În condițiile legii, autoritățile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

Astfel, concluzionez că prin desfășurarea procedurii administrative inițiate în baza demersului Procurorului general interimar, în lipsa notificării și audierii corespunzătoare a participantului *****, acestuia i sa adus o atingere directă dreptului la apărare. Or, Oleg Sernioală nu a avut posibilitatea de a se apăra, de a prezenta probe și de a fi audiat asupra demersului înaintat.

Or, din reglementările legale precitate, cert este că la caz audierea și citarea judecătorului O. Sternioală în ședința Consiliului Superior al Magistraturii era absolut obligatorie mai mult că Consiliul, din oficiu, a dispus inițierea unei proceduri administrative cu privire la suspendarea din funcție a judecătorului .

Or, în cazul în care, prin măsurile dispuse de Consiliul Superior al Magistraturii se intenționează efectuarea unei ingerințe (fie și legal reglementată) dreptului la muncă și viață privată al judecătorului, organul de autoadministrare a sistemului judecătoresc în opinia mea, era obligat să aducă la cunoștință judecătorului intenția de aplicare din oficiu a unor restricții sub forma de suspendare din oficiu din funcție, să-i solicite judecătorului expunerea poziției

asupra acestui aspect și să-l audieze, așa după cum stabilesc normele imperative ale Codului administrativ, citate *supra*.

Este de menționat, că Codul administrativ statuează în mod expres, că actele administrative emise de o autoritate publică, urmează să fie motivate suficient.

Revenind la circumstanțele speței, se atestă că, atunci când soluționează un demers cu privire la eliberarea acordului pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală în privința unui judecător, Consiliul Superior al Magistraturii are obligația de a supune examinării argumentele expuse în demers și probele prezentate, după care, în hotărârea ce o va adopta, urmează să dea apreciere acestor argumente și să-și motiveze soluția.

Sub aceste rigori, analizând hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 396/31 din 10 decembrie 2019, opinez că aceasta este nemotivată, circumstanță care la fel afectează evident și direct legalitatea acesteia, or, preluarea conținutului textului propunerii Procurorului General interimar și reiterarea doar a textului unor prevederi legale din anumite articole din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii și Legea cu privire la statutul judecătorului, nu răspunde exigențelor de motivare, iar pe cale de consecință nu întrunește condiția legală de motivare a unui act administrativ, emis în special la caz în a limita anumite garanții constituționale în privința unui judecător al Curții Supreme de Justiție.

Sub acest aspect, reiterez că, potrivit art. 31 din Codul administrativ, actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate. Or, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa.

Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit atunci când și-a realizat anume în acest mod exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la analiza argumentelor expuse de participanții procedurii administrative în cadrul audierii.

Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv detalierea modului de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. Motivarea completă este obligatorie, este

parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

În condițiile speței, constat că, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii analizând materialele prezentate și argumentele expuse de procurorul general interimar, doar sub aspectul respectării condițiilor și a circumstanțelor prevăzute de Codul de procedură penală pentru dispunerea pornirii urmăririi penale, reținerii, aducerii silite, arestării sau percheziției judecătorului, a decis eliberarea acordului pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală în privința judecătorului *****, în lipsa unei motivări suficient de clare, convingătoare și obiective.

Or, Consiliul Superior al Magistraturii, la examinarea sesizării respective, urma să motiveze, analizând fiecare aspect invocat în sesizarea procurorului general interimar, iar concluziile expuse în partea de motivare, urmau să se întemeieze strict pe probatoriul prezentat de procuror. Din analiza hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii rezultă că, Consiliul nu a dat nici o apreciere probatoriului prezentat de procuror, în special, a omis să-și motiveze soluția adoptată referitor la necesitatea aplicării măsurilor de constrângere în privința judecătorului *****.

Menționez, că prin sesizarea înaintată, s-a solicitat eliberarea acordului pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală – reținerii, aducerii silite, arestării și percheziției judecătorului *****, în calitate de probe, de către procurorul general interimar, fiind prezentate doar ordonanțele de pornire a urmăririi penale, acte care în opinia mea sunt absolut insuficiente pentru a decide eliberarea acordului la efectuarea acțiunilor de urmărire penală în privința unui judecător.

Reiterez, că atunci când procurorul general înaintează sesizare către Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la eliberarea acordului la efectuarea acțiunilor de urmărire penală în privința judecătorului, acesta are obligația de a prezenta probe de natură să justifice necesitatea aplicării măsurilor procesuale de constrângere în privința judecătorului. Astfel încât pentru a interveni legal în acestea, autoritatea investită cu aceste competențe – Procurorul general urmează să prezinte probatoriu și argumente suficient de pertinente și convingătoare, prin care să justifice atât legalitatea, cât și necesitatea absolută restrângerii acestor drepturi. Indiscutabil este faptul că aceste drepturi pot constitui obiectul unor limitări dar doar în strictă conformitate cu limitele legale admisibile în acest sens.

La caz, consider că această obligație a fost neglijată de Procurorul general interimar, iar Consiliul Superior al Magistraturii, în calitate de garant al independenței autorității judecătorești, nu a reacționat în modul corespunzător.

Subliniez că Consiliul Superior al Magistraturii urma să acționeze și în conformitate cu prevederile art. 85 alin. (3) și 92 din Codul administrativ, care prevăd că, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile

participanților. Autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luând în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele. Autoritatea publică ia în considerare toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților.

La caz consider că, Consiliul Superior al Magistraturii pe lângă faptul că a manifestat o expunere anticipată asupra vinovăției judecătorului ***** în dispozitivul hotărârii contestate, acesta în nici un mod nu și-a motivat și nici argumentat exercitarea dreptului discreționar atribuit, precum nici proporționalitatea măsurii întreprinse – cu referire la întrunirea condițiilor legale prevăzute de Codul de procedură penală pentru dispunerea aducerii silite sau percheziției judecătorului.

Un alt aspect deosebit de important ce se impune a fi pus în evidență, este și acela că, la adoptarea hotărârii, au fost admise derogări de la prevederile legale, în partea ce se referă la cvorumul necesar pentru adoptarea hotărârii și membrii organului colegial care au participat și / sau au avut dreptul de a participa la adoptarea unei astfel de hotărâri.

Astfel, după cum rezultă din conținutul extrasului din procesul-verbal al ședinței Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din 10 decembrie 2019, la ședință au participat 9 (nouă) membri, după cum urmează: Dorel Musteață, Petru Moraru, Luiza Gafton, Nina Cernat, Anatolie Galben, Victor Micu, Mariana Timotin, cât și membrii de drept Alexandr Stoianoglo – Procurorul General și Fadei Nagacevschi – Ministrul Justiției (vol. I, f. d. 30 - 32).

Din același proces-verbal rezultă că, după examinarea chestiunii nr. 1 de pe ordinea de zi, participanții, inclusiv membrul de drept Alexandr Stoianoglo, Procurorul General, au părăsit sala de ședințe, în deliberare rămânând 8 (opt membri).

Potrivit hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 396/31 din 10 decembrie 2019, se confirmă că, la procedura de vot au participat 8 (opt) membri, dintre care 7 (șapte) membri au votat „pentru” și 1 (unul) „contra”.

Aceste circumstanțe de fapt denotă, că la adoptarea hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 396/31 din 10 decembrie 2019, a participat inclusiv și membrul de drept – Fadei Nagacevschi, Ministrul Justiției.

În sensul art. 24 alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Magistraturii adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor săi, cu excepția cazului prevăzut la art. 19 alin. (4). **La adoptarea hotărârilor cu privire la cariera judecătorilor, răspunderea disciplinară a acestora, sancționarea și eliberarea din funcție a judecătorilor, membrii de drept ai Consiliului Superior al Magistraturii participă fără drept de vot.**

Având în vedere, că prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 396/31 din 10 decembrie 2019, *inter alia*, s-a dispus suspendarea judecătorului ***** din funcția de judecător și din funcția de vicepreședinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, se deduce că, membrul de drept – Ministrul Justiției, Fadei Nagacevschi nu putea nici participa și nici vota la adoptarea hotărârii. Or, chestiunea cu privire la suspendarea din funcție a judecătorului, se referă la carieră, iar potrivit dispozițiilor legale precitate, membrii de drept ai Consiliului, nu pot participa la adoptarea hotărârii cu privire la cariera judecătorilor.

Conform reglementărilor art. 133 Cod administrativ, cvorumul reprezintă numărul minim necesar de membri prevăzut de lege pentru întrunirea valabilă a unui organ colegial sau emiterea unui act administrativ individual. Organul colegial acționează legal dacă sânt prezenți jumătate plus unul din membrii săi, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel.

În acest sens, reiterez că potrivit art. 15 alin. (2) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, ședința Consiliului Superior al Magistraturii este deliberativă dacă la ea participă cel puțin două treimi din membrii lui.

Cvorumul de 2/3 din membrii Consiliului Superior al Magistraturii urmează a fi calculat din numărul total al membrilor care pot participa la procedura de vot.

În aceste condiții se deduce inclusiv și faptul, că la ședința din 10 decembrie 2019, nu a fost asigurat cvorumul necesar deliberativ, or, potrivit art. 136 alin. (2) Codul administrativ, la calculul cvorumului și al majorității necesare nu se iau în considerare membrii organului colegial obligați prin lege să se abțină de la vot.

Astfel, se deduce că, adoptarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 396/31 din 10 decembrie 2019, s-a realizat prin ignorarea prevederilor art. 15 din Legea nr. 947 - XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii or, ignorarea prevederilor imperative cu privire la cvorum, angajează irecuperabil nevaliditatea procesului de adoptare a hotărârilor, și implicit conduc la desființarea actelor emise prin încălcarea legii.

În sensul art. 141 alin. (1) Codul administrativ, un act administrativ individual este nul dacă conține un viciu deosebit de grav și acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor care se iau în considerare.

La caz, se reține că, actele administrative individuale contestate de reclamantul *****, sunt nule, fiind afectate și de un viciu deosebit de grav, or, acestea au fost emise de autoritate publică, cu nerespectarea regulilor de asigurare a cvorumului.

Corespunzător, din motivele de fapt și de drept analizate mai sus, am optat pentru adoptarea unei soluții de admitere a acțiunii formulate de reclamant, anulare a actelor administrative individuale defavorabile emise în privința lui *****, or,

prin înscrisurile cauzei se confirmă cu certitudine, că procedura administrativă inițiată de Consiliul Superior al Magistraturii, s-a desfășurat cu încălcarea prevederilor Codului administrativ și cu încălcarea dreptului lui ***** la apărare, actele administrative fiind lipsite de o motivare corespunzătoare, și nu în ultimul rând fiind afectate de un viciu deosebit de grav ce ține de deținerea cvorumului deliberativ necesar pentru întrunirea valabilă și deliberarea a organului colegial pe subiectul abordat.

***Judecătorul
Curții de Apel Chișinău***

Angela Bostan